

¡Che, aplega el fi del mon, Tereseta diu que vol treballar!

Ricart García Moya

Crec, per lo que m'ha moscat un mamacalostres del diari catalá Levante, que a Tereseta li dona més gust unes articulets ahon ixca ella que un satisfyer; aixina que farem acte de caritat en esta sinyora que, ¡milacre!, ¡vol anar a per faena!

Als eixércits del Romanticisme els seguïen una grapallá de sinyorettes de tot tipo. N'hiavién rampinyeres sotes y bellees en delicadea, que anaven raere del seu amor; atres, famolenques, eren porques chusqueres en més taques que'ls oliers y que no sabïen fer res, pero s'acostaven als ranchos y s'unflaven mordinyant cuixes de borrego, cansalá de bacona o rosegons que tiraven els mandons. En fi, ara tenim un eixércit d'ocupació que mos forada la bolchaca y, damunt, també n'ha una riuá de tiesnuries que'ls aplaudix, y a bacs, espentes y redolons mos volem ficar el catalá per baix del copró.

¿De quin asunt estava parlant? ¡Ah, ya caic, de la faenera Tirisiti!. Ahí, en una fulla del diari catalá Levante (07/ 01/ 2021) la tenim sancera, en relluent greixot de Nadal, en corpenta y bledana, com si fora la musa de Botero y disposta a donar eixemple de sa sabia a la Humanitat, desde Alboraya a Maputo; encá que'l dátíl de rabosa no's done cónter del seu paperot de monyicot que agrana per ahon pasa el fascisme expansioniste catalá. De totes formes, pot ser que, cuan el catalanisme que chupla els presuposts s'asbare cap ahon te que cáurer, en el presili, estes patétiques gárgoles del llunátic surrealisme asardanat, tornen al valenciá dels seus yayos. Com asoles he llegit la fulla del digital, no el contingut de lo que volía dir la joya cul de got, mos colpeja un ducte: ¿per qué Tereseta reglota lo de "**feina**" y se sulla en mosatros en estos díes de serenitat y puchers de Nadal en pilotes?

A Por ser perque no sapia valenciá.

B Perque sap que'l diari catalá Levante es lo que demana als colaboracionistes.

C Perque ya no distingui entre valenciá y catalá...

Com tinc tantes ganes de fer faena com Tereseta, en un bufit arreplegue lo que du el DHIVAM IVERN 2021 y, sinse fer pedreta, em torne a béurer el café en llet, que s'ha quedat fret.

faena – cultisme, del lletí *facienda* > *fa(c)en(d)a* > faena; cat. *feina*. El val. ‘faena’ es clásic, figurant en la Crón. de Jaume I, en Sent Vicent Ferrer, Isabel de Villena, Martí Pineda, etc.; hui, el fascisme filològic catalaner obliga a escriurer la corrupció catalana ‘*feina*’ als indolents valencians. Dasta un nacionaliste com l’etimólec catalá Corominas reconeixía: “En fi, es ben divulgat que en tot el Reyne de de Valencia ha quedat ‘**faena**’ general e intacte dasta hui” (DECLLC, III, p.926) “**faena** es valenciano; en el País Catalán, *feina*. En valenciano, *faena* es el resultado regular del latín *facienda*... la forma antigua se conserva en el Reino de Valencia y en algunos puntos del País Catalán” (Corominas: DCECH, II, p.834)

faena “per faenes que havien” (Crónica Jaume I)

faena “fer fahena” (Ferrer, St. Vicent: Sermons, c. 1400)

faena “fahena” (Esteve: Liber, 1472)

faena “la fahena de ses mans” (Villena, Isabel de: Vita Christi, 1497)

- faena** “de la tua faena” (Amiguetum: Sinonima... in valentinum, 1502, f. 25)
- faena** “fer faena” (Instruccions perals novament convertits, imp. Ioan Mey, 1566)
- faena** “fen faena” (Martí Pineda: Consells y bons avisos, c. 1570)
- faena** “qui no fa fahena de ses mans” (Ginart, N.: Reportori dels Furs, 1608, p. 119)
- faena** “dia de la sua festa, y no fer faena” (Cap. e ordenacions... en lo offici de Velluters, 1611,p.3)
- faena** “lo primer dia de faena” (Llibre de la Confraria del Roser de Cinctorres, 1613)
- faena** “faena” (Archiu Mun. de Oriola, Pregó, 10 de febrer de 1628)
- faena** “fer faena” (Archiu Mun. de Denia, Nugat 336, c.1634, f.5v.)
- faena** “totes faenes fuchen” (BSM, Morlá: Hipocresias de les ames dels capellans, c. 1650)
- faena** “fer faena em sap mal” (Valda: Fiestas de la Inmaculada, 1663, p. 198)
- faena** “la faena que tenía feta” (A, P. St. María d’Elig, Contrallibre... Francés Reig, 23 juliol 1675)
- faena** “acabat de fer dita faena” (A. M. Elda, Procés contra Pere Morant, 1690)
- faena** “y sos manobres a continuar la faena” (Ms. Jusep Esplugues, 7 de setembre 1740)
- faena** “a fer faena, si vol” (Ros, Carlos: Segona part de les penes, c. 1745)
- faena** “totes les faenes a un temps” (Coloqui pera consolar als pares, 1808)
- faena** “omplir les fulles en manco faena” (Baldoví: El virgo de Visanteta, 1845, p. 15)
- faena** “sinse faena” (BNM, Ms. 14. 185, Chaques l’olier, c. 1850, f. 6)
- faena** “ya te faena en mon pare” (BNM, Ms. 14339, ¡Qué no será!, 1862, f. 11)
- faena** “faena no fa un brot” (Colom: Tal es Cualis com Camalis, Castelló, 1872, p. 12)
- faena** “¡... y dins la faena aguarda!” (Lladro, Ramón: La boba y el embobad, 1872, p. 5)
- faena** “¿cóm volen que fassen faena...?” (El Canari, volá 1ª, Castelló, 1883, p.3)
- faena** “s’ascomensa la faena” (El Tio Gabia, Novelda, 7 -I- 1884)
- faena** “a la faena” (Del porrat de Sent Antoni a les Torres de Serrans, 1887, p. 14)
- faena** “encarregamos de les faenes” (Semanari El Blua, Castelló, 28 febrer 1892, p.2)
- faená** –aludint a indigestió: “y tindre una faená” (El Blua, Castelló, nº 3, 1892, p.2)
- faena** “¿Quína faena será eixa?” (Pastor, V.: Un meche per afisió, Alacant, 1905, p. 21)
- faena** "cansats de la faena cotidiana" (Bort, P.: La boniqueta, 1914, p. 4)
- faena** “m’agrà la faena de la peixquera” (El Tío Cuc, nº125, Alacant, 1917)
- faena** “la faena de punt de gancho” (G. B.: La Perla d’Alberic, 1918, p.8)
- faena** “pero com la faena es tan...” (Baidal Llosá, F.: Amor torna, Castelló, 1917, p. 9)
- faena** “y tú, si t’ix faena, ne farás” (Peris: Terres malahídes, 1919, p. 41)
- faena** “¡Faena y salut!” (Virosque: La salvació de la casa, 1921, p.20)
- faena** “podía fer la faena dels atres dos” (Salvador, Carles: Un negoci com un atre, 1921, p.6)
- faena** “ya esteu clavats en faena” (Llibret Foguera Méndez Nuñez, Alacant, 1928, p. 3)
- faena** “yo tinc atra faena” (Alcaraz, L.: El ball del ram, 1928, p.5) En catalá: *jo tinc una altra feina* .
- faena** “voré la meua criá cóm te la faena” (Breva, V.: Anem a la Madalena, Barcelona, 1930, p. 9)
- faena** “no hiá faena” (Ferrer, L.: A la vora del riu Serpis, Gandía, 1932, p. 10)
- faena** “no te esperanses de trobar faena” (Herrero, J.: En temps de la Dictaura, 1931, p. 4)
- faena** “ells no tindrán dinés ni faena” (Beut, P.: Cartelera d’espectaculs, 1932, p. 3)
- faena** “la faena ya está feta” (Valls: El tío de sa neboda. Alcoy, 1933, p. 10)
- faena** “adelantant faena” (Moliner Valls: ¡Ciudadans, odieu la guerra!, 1936, p. 3)
- faena** “acabes esta faena a les huit” (Semanari “El Obrero” d’Elig, 8 de maig 1938)

- faena** “han fet faena a montons” (Llibret Foguera Alfonso el Sabio, Alacant, 1952)
- faena** “faena ha quedat intacte en tot lo Reyne de Valencia dasta hui” (DECLLC)
- faená** “es una faená” (Peris: La matansa del serdo, Castelló, 1911, p. 6)
- faenaes** “totes eixes faenaes” (Peris, J.: La matansa del serdo, Castelló, 1911, p. 7)
- faenafuig** “Faena-Fuig” (Gadea: Entre Faena-Fuig y Huiseta, 1891)
- faenafuig** “eixos de faena-fuig” (Alberola, E.: Refraner valenciá, 1928, p. 261)
- faenejar** “faenejar: hacer faena, mangonear” (Escrig: Dicc. 1887)
- faener** “dels pobres faeners” (Planells: Vida de fray Pere Esteve, 1760, p.135)
- faener** “Miquel es un bon faener” (Coloqui de Miquelo y Tomasa, 1823)
- faener** “faener: solícito y diligente, trabajador” (Escrig: Dicc. 1887)
- faener** “al bon faener, no li falta menester” (Alberola: Refraner valenciá, 1928, p. 11)
- faener** “tot son escuses de mal faener” (Herrero: En temps de la Dictaura, 1931, p. 9)
- faenera** “mal faenera” (Salelles Cardona, C.: Els sospirs d’un llauraor, 1864, f. 24)
- faenera** “trasa tens de faenera” (Escalante: Les criaes, 1878)
- faenera** “Pepa era mol faenera” (Canyisaes, Monóver, 1908, p. 71)
- faeneres** “si açó fan les faeneres” (Ros, Carlos: Coloqui pera riure estes Carnistoltes, 1733)
- faeneres** “molt gran faeneres” (Ros, C.: Segona part de les penes, c. 1745)
- faeneres** “faeneres... de ses cases cuidadosos” (Gadea: Ensisam, 1891, p.168)
- faeneres** “les ames de casa, per faeneres que siguen” (Sanmartín: Jagants y nanos, 1895, p.135)
- faeners** “faeners... / la faena han deixat” (Costa, A.: Festes en Museros, 1923)
- faeneta** “tenim prou faeneta” (Llorens, J. B.: Tona y Toni, Alcoy, 1851, p. 7)
- faeneta** “en una faeneta” (Martínez Ruiz: Canyisaes. Monóver, 1906, p. 25)
- faeneta** “encarregarnos la faeneta y...” (El Tio Cuc, nº 64, Alacant, 1916)
- faeneta** “ara tinc... faeneta” (Morante: ¡En la festa de les falles!, 1934, p. 27)
- faeneta** “fer la faeneta” (Carceller, Vicent: El fulano, 1935, p. 22)

Gracies a Tereseta, la que mos lliura del terror blaver, mos donem cónter de que tots els clásics o moderns estaven equivocats... o eren membres del GAV, desde Jaume I al germá d'Azorín en Monóver, desde Sent Vicent Ferrer a Escalante, porque tots escrivien "**faena**". Hui, per mig de la llexicógrafa Tereseta del Carchofar coneixem que tenim que escriurer "**feina**", segons mos ordenen els trompellots del fascisme catalaniste, eixe que mos diu "bestias" si parlem l'atra llengua dels valencians: el espanyol.

